

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

16.08.2023

Lēmums Nr. 5-02-1/14/2023
par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu un pārrobežu
ietekmes uz vidi novērtējumu

Adresāts:

SIA “*Latvijas vēja parki*”, reģistrācijas numurs 40203415150, Juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1010, e-pasts: info@vejaparki.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums:

Vēja elektrostaciju parka “*Valmiera - Valka*” (turpmāk – Vēja parks) un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

1. Vēja parka iespējamā izveides vieta ir izpētes teritorija Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos, kas sastāv no šādiem īpašumiem un to zemes vienībām:

Nr.	Nekustamā īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Zemes vienības kadastra apzīmējums
1.	Valsts Mežs 94760020021	94760020021	94760040033
2.	Valsts mežs 94880120008	94880120008	94880130056
3.	Valsts mežs 94920030015	94920030015	94920020071
4.	Valsts mežs 94760030020	94760030020	94760030020
5.	Valsts mežs 94920030015	94920030015	94920030015
6.	Valsts Mežs 94880150008	94880150008	94880150008
7.	Valsts Mežs 94760020020	94760020020	94760020020
8.	Valsts Mežs 94760020020	94760020020	94760010054
9.	Valsts Mežs 94760040031	94760040031	94760040031
10.	Valsts mežs 94880120008	94880120008	94880120012
11.	Valsts mežs 94920010038	94920010038	94920010038
12.	Valsts Mežs 94760020021	94760020021	94760040032
13.	Valsts mežs 94880120008	94880120008	94880130012
14.	Valsts mežs 94880120008	94880120008	94880130009
15.	Valsts mežs 94880120008	94880120008	94880120008
16.	Valsts Mežs 94760020021	94760020021	94760020021
17.	Valsts Mežs 94760040031	94760040031	94760020022

2. Īpašumi un to zemes vienības Vēja parka infrastruktūras (piemēram, elektropārvaldes / kabeļu līnijas, jauni pievedceļi, apakšstacijas, jaunas apakšstacijas pieslēgumu nodrošināšanai u.c.) nodrošināšanai.
3. Īpašumi un to zemes vienības Vēja parka saražotās elektroenerģijas akumulēšanai, izmantojot enerģijas uzkrāšanas sistēmas (turpmāk – BESS¹), un ar šo procesu saistīto objektu būvniecībai.

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātāja ar 2023. gada 27. jūlija vēstuli Nr. 61VL00-15/36 “*Par paredzētās darbības pieteikšanu*” un iesniegumu “*Paredzētās darbības iesniegums vēja elektrostaciju parka “Valmiera - Valka” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Valmieras un Valkas novados*” ar pielikumiem (turpmāk kopā saukts – Iesniegums)² ir vērsusies Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk – Birojs). Atbilstoši Iesniegumam Paredzētā darbība atbilst likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk - Novērtējuma likums) 1. pielikuma 26.¹ punktā - “*Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu*” - iekļautai darbībai, kam ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – IVN) veicams saskaņā ar šī likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu.
2. Ar 2023. gada 4. augusta iesniegumu Nr. 61VL00-15/41 (turpmāk – Iesnieguma papildinājums) Ierosinātāja sniegusi papildus informāciju par Vēja parka atrašanās attālumu līdz Igaunijas Republikas robežai, kā arī informāciju par Vēja parka saražotās elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu, izmantojot enerģijas uzkrāšanas sistēmu (BESS).
3. Atbilstoši Iesniegumā un Iesnieguma papildinājumā iekļautajai pamatinformācijai:
 - 3.1. Vēja parku plānots izbūvēt Valkas novada teritorijas dienvidrietumu daļā un Valmieras novada dienvidaustrumu daļā, ~ 1 km attālumā no Sedas, ~2 km attālumā no Strenčiem un ~5 km attālumā no Valkas. Citas tuvākās apdzīvotās vietas (ciemi) ir Vijciems, Sēļi un Jērcēni. Plānotā Vēja parka tiešā tuvumā atrodas arī vairākas viensētas.
 - 3.2. Paredzētās darbības teritorijā iekļautās zemes vienības šobrīd tiek izmantotas mežsaimnieciskās darbības veikšanai. Paredzētās darbības teritorija atrodas Gaujas upes sateces baseinā. Tuvākās ūdenstece ir Gauja, Daudzupīte, Vija un Vīksnes upe. Lielākās ūdenstilpes ir Leišu, Zāļu, Dziļais un Dībena ezeri. Daļu no Paredzētās darbības teritorijas šķērso valsts nozīmes un mežu meliorācijas sistēmas.
 - 3.3. Atbilstoši Iesniegumam un saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*”³ tuvākās Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijas (*Natura 2000*) ir Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (ainavu aizsardzības zona), dabas liegums “*Sedas purvs*”, dabas liegums “*Burgas pļavas*” un aizsargājamo ainavu apvidus “*Ziemeļgauja*”, kā arī mikroliegumi – “*Bulvāra riests*” un “*Igaunijas riests*”. Paredzētās darbības teritorijas 10 km zonā identificēti 62 mikroliegumi.

¹ Enerģijas uzkrāšanas sistēmas - angļu valodā “*Battery Energy Storage Systems*” (BESS).

² Vides pārraudzības valsts birojā saņemts 2023. gada 28. jūlijā.

³ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/> (skatīta 11.08.2023.).

- 3.4. Vēja parka tuvākās vietas attālums līdz Latvijas - Igaunijas robežai ir ~ 4,7 km (līdz Valgai ~ 5,1 km).
- 3.5. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 60 vēja elektrostacijas (turpmāk -VES), kur katras stacijas nominālā jauda varētu sasniegt 8 MW. Uzstādāmo VES modelis un tā tehniskie raksturlielumi nav noteikti. Prognozēts, ka VES maksimālais augstums var sasniegt 300 m, rotoru diametrs līdz 200 m. VES novietojums un skaits tiks precizēts IVN procesa gaitā. VES savienojumam ar transformatoru apakšstaciju (ar vidsprieguma slēgiekārtu un eļļas transformatoru) un augstsprieguma apakšstaciju paredzēts izbūvēt elektroapgādes kabeļlīniju. Vēja parka infrastruktūras tehniskie risinājumi un saražotās elektroenerģijas akumulēšana tiks precizēta IVN procesā. Saražotā elektroenerģija tiks nodota pārvades tīklā, izmantojot esošo augstsprieguma elektropārvades kabeļu līniju. Pieslēguma nodrošināšanai tiks izbūvētas jaunas apakšstacijas, kuru novietojums tiks izvērtēts IVN ziņojuma izstrādes procesā. IVN ziņojuma izstrādes laikā tiks detalizēti vērtētas arī elektroenerģijas uzkrāšanas BESS tehnoloģijas un to alternatīvas.
- 3.6. Paredzēts, ka Vēja parkam piekļuve būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts, pašvaldības un Latvijas valsts mežu uzturētiem esošajiem ceļiem. IVN procedūras laikā tiks vērtēti esošo pievedceļu tehniskie raksturlielumi un nepieciešamie uzlabojumi, kā arī vērtētas citas piebraukšanas iespējas un risinājumi.
4. Ņemot vērā iepriekš minēto, Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26¹. punktā iekļautajai darbībai, kam IVN veikšana ir obligāta. Atbilstoši Iesniegumam Paredzētā darbība atbilst arī Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Enerģētiskās drošības likums) 3. panta 1. punktam. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka IVN tiek veikts atbilstoši Novērtējuma likumam, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta trešā daļa noteic lēmuma izdošanas termiņu, t.i., 15 dienu laikā pēc ierosinātāja iesnieguma saņemšanas. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no šī panta trešajā daļā minētā lēmuma izdošanas.
5. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. panta 5. punktā sniegto legāļdefinīciju pārrobežu ietekme ir *“jebkura paredzētās darbības izraisīta ietekme teritorijā, kas pakļauta ietekmētās valsts jurisdikcijai, ja šīs ietekmes fiziskais cēlonis pilnībā vai daļēji atrodas Latvijas vai citas valsts jurisdikcijā esošajā teritorijā”*.
6. Atbilstoši Iesnieguma papildinājumam Paredzētā darbība atbilst arī 1991. gada 25. februāra Konvencijas par IVN pārrobežu kontekstā⁴ (turpmāk – Espo Konvencija) 1. pielikuma 22. punktam *“Liela mēroga iekārtas vēja enerģijas izmantošanai enerģijas ražošanā (vēja enerģijas ražotnes)”*, t.i., darbībai, kura var izraisīt būtisku nelabvēlīgu pārrobežu ietekmi un kurai veicams IVN atbilstoši Espo konvencijas nosacījumiem, cita starpā nodrošinot iespēju ietekmēto valstu sabiedrībai piedalīties paredzētās darbības IVN procedūrā līdzvērtīgi ietekmes izcelsmes valsts sabiedrības iespējām. Atbilstoši 1997. gada 14. marta Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par IVN pārrobežu kontekstā (turpmāk – Līgums) nosacījumiem, starpvalstu sadarbība IVN jomā Līgumā noteiktajā kārtībā attiecas uz 15 kilometru zonu no kopīgās robežas.
7. Līdz ar to, nav šaubu, ka uz Paredzēto darbību ir jāraugās ne tikai kā uz darbību ar būtisku ietekmi uz vidi atbilstoši Novērtējuma likuma 1. pielikuma 26.¹ punktam, bet arī kā uz

⁴ Likums *“Par 1991. gada 25. februāra Espo Konvenciju par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā”*
<https://likumi.lv/ta/id/280081-par-1991-gada-25-februara-espo-konvencijas-par-ietekmes-uz-vidi-novertejumu-parrobezu-konteksta-pirmo-un-otro-grozijumu>.

darbību, kuras ietekmei ir pārrobežu daba (Novērtējuma likuma 20.¹pants). Tādēļ Paredzētās darbības IVN ietvaros nodrošināmas arī Novērtējuma likumā noteiktās darbības pārrobežu kontekstā⁵. Pārrobežu ietekmju kontekstā par valsti, kuru Paredzētā darbība var ietekmēt, atzīstama Igaunijas Republika, un tās informēšanu noteic Novērtējuma likuma 20.¹ panta otrā daļa un Līguma 6. pants.

8. Ņemot vērā minēto, kā arī vadoties no Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumiem, Birojs konstatē, ka Paredzētajai darbībai izdodams lēmums par ietekmes uz vidi novērtējuma piemērošanu saskaņā ar Novērtējuma likuma 14.¹ panta 1.¹ punktu. Ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu, nosakāms, ka organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, *“ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātājs vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātājs minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība”*.
9. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību, ka Paredzētās darbības izpētes teritorija aptver ne tikai VES izbūvei paredzētās teritorijas, bet arī Vēja parka infrastruktūras izbūvei paredzētās teritorijas un elektroenerģijas akumulēšanai un ar šo procesu saistīto objektu būvniecībai saistītās izveides teritorijas, kā arī VES būvniecības laikā izmantojamo transportēšanas maršrutu teritorijas.
10. Birojs vērš Ierosinātājas uzmanību arī uz to, ka sabiedriskās apspriešanas sanāksmes organizēšanas nosacījumus pašlaik papildus Novērtējuma likumam un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumiem Nr. 18 *“Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) noteic arī likuma *“Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums”* 20. pants.
11. Ietekmēto valstu (šajā gadījumā Igaunijas Republikas) Paredzētās darbības pārrobežu ietekmes sabiedriskās apspriešanas kārtību noteic Novērtējuma likuma 20.¹ panta sestā daļa.
12. Novērtējuma likuma 16. pants ietver IVN programmas izstrādāšanas nosacījumus. Programma ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Programma tiek izstrādāta, pamatojoties uz paredzētās darbības iesniegumu, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kā arī ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus un ieinteresēto valsts institūciju, pašvaldību un citas likumā noteiktās institūcijas sniegto informāciju. Minimālās prasības programmas saturam un tās izstrādāšanas kārtību nosaka Noteikumi Nr. 18.
13. Ņemot vērā Enerģētiskās drošības likuma un Novērtējuma likuma tiesisko regulējumu, Birojam ir tiesības pēc sākotnējās sabiedriskās apspriešanas papildināt Ierosinātajam jau izdoto IVN programmu, ja šāda nepieciešamība izriet no sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem un rezultātiem.

Izvērtētā dokumentācija:

⁵ Espo Konvencijas 1. pielikums.

1. Ierosinātājas 2023. gada 27. jūlija vēstule Nr. 61VL00-15/36 “*Par paredzētās darbības pieteikšanu*” un iesniegums “*Paredzētās darbības iesniegums vēja elektrostaciju parka “Valmiera - Valka” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošana Valmieras un Valkas novados*” ar pielikumiem (Birojā reģistrēta 2023. gada 28. jūlijā ar Nr. 5-01/1833).
2. Ierosinātājas 2023. gada 4. augusta vēstule Nr. 61VL00-15/41 “*Par informācijas sniegšanu*” (Birojā reģistrēta 2023. gada 7. augustā ar Nr. 5-01/1920).

Lēmums:

1. Piemērot SIA “*Latvijas vēja parki*”, reģistrācijas numurs 40203415150, paredzētajai darbībai – vēja elektrostaciju parka “*Valmiera - Valka*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras ietvaros tiek vērtēta arī saražotās elektroenerģijas akumulēšanas risinājumi un ar šo procesu saistīto objektu būvniecība.
2. SIA “*Latvijas vēja parki*”, reģistrācijas numurs 40203415150, paredzētā darbība – vēja elektrostaciju parka “*Valmiera - Valka*” un ar to saistītās infrastruktūras izbūvei Valmieras novada Plāņu pagastā un Valkas novada Vijciema un Valkas pagastos - ir ar pārrobežu ietekmi uz vidi. Pārrobežu ietekmju kontekstā par valsti, kuru Paredzētā darbība var ietekmēt, atzīstama Igaunijas Republika.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, šā likuma 1. pielikuma “*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*” 26.¹ punkts.
2. Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma 7. panta pirmā, trešā un ceturrtā daļa.
3. Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumi Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*”.
4. 1991. gada 25. februāra Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā.
5. 1997. gada 14. marta Līgums starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā.

Lēmums izdots, ņemot vērā Ierosinātājas iesnieguma saņemšanas laiku Birojā (2023. gada 28. jūlijs) un Iesnieguma papildinājuma saņemšanas laiku Birojā (2023. gada 7. augustā).

Lēmuma apstrīdēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmajai daļai šo Biroja lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona — pēc juridiskās adreses). Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Direktora p.i.

direktora vietniece,

Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

(*paraksts**)

I. Kramzaka

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Dace Strode, dace.strode@vpvb.gov.lv
Ilze Lielvalode, ilze.lielvalode@vpvb.gov.lv
Vineta Maskava, vineta.maskava@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts arī:

1. Valmieras novada pašvaldībai, E. *Adresē*;
2. Valkas novada pašvaldībai, E. *Adresē*;
3. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E. *Adresē*;
4. Dabas aizsardzības pārvaldei, E. *Adresē*.

Signed

INDRA KRAMZAKA

Laika zīmoga uzlikšanas laiks: 16.08.2023 15:14:00 EEST